

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.543/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év január hó 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 6.B.XXI.1509/2005/48. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 24.Bf.XXI.8255/2007/10. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2007. év április 18. napján meghozott 6.B.XXI.1509/2005/48. számú ítéletével a II. rendű terheltet 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette és 2 rendbeli súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt halmazati büntetésül 4 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről. Az elsőfokú bíróság döntött a jelen felülvizsgálati eljárással nem érintett az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségéről is.

A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 2007. év november hó 7. napján hozott 24.Bf.XXI.8255/2007/10. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A II. rendű terhelt rablás büntetteként értékelt cselekményei közül 1 rendbeli cselekményt minősített társtettesként elkövetettnek, a börtönbüntetés tartamát 3 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltást pedig 4 évre enyhítette. Pontosította a terhelteket egyetemlegesen

terhelő bűnügyi költség összegét. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terheltet érintően helybenhagyta.

Az ítéleti tényállás lényege szerint az I. és a II. rendű terheltek az esti órákban egy bisztróban szórakoztak. A játékgépen nagyobb összeget elvesztettek. Azért, hogy a játékot folytatni tudják, az I. rendű terhelte megvételre felajánlotta mobiltelefonját a sértett.1-nek, akit nem ismert. A sértett.1 vonakodott, végül azonban az ügylet - 5 000 forint vételár kifizetése mellett - létrejött. A terheltek ezt a pénzt eljátszották. Újabb összegre volt szükségük, ezért az I. rendű terhelte a sértett.1-gyel közölte, hogy a mobiltelefonja 5 000 forintnál többet ért, és a sértett.1-től további pénzt követelt. A sértett.1 megijedt, kijelentette, hogy nem hajlandó többet fizetni. Azt ajánlotta, hogyha visszakapja a pénzét, visszaadja a telefont. Az általa ajánlott egyezség azonban a terhelteknek nem felelt meg, mert pénzre volt szükségük, és a vételárat már eljátszották. A vita során a II. rendű terhelte az asztalnál ülő sértett.1-et ököllel arcon ütötte, s mikor az a földre került, őt tovább bántalmazta. A sértett.2 megpróbálta ezt megakadályozni, de a II. rendű terhelte ököllel őt is arcon ütötte. Sértett.3 telefonon próbált segítséget kérni. Az I. rendű terhelte félrelökte őt, kikapta kezéből a telefonkagylót, és a készüléket leszakította a falról. Sértett.1 és sértett.2 a II. rendű terhelttel dulakodtak, igyekeztek őt az egyensúlyából kibillenteni és a földön lefogni. A II. rendű terheltnak az I. rendű terhelte segítségével sikerült kiszabadulnia. Sértett.1 a további bántalmazásoktól tartva a korábban megvett mobiltelefonját átadta az I. rendű terheltnak, aki ezután a II. rendű terhelttel együtt elment.

A bisztróban lévő sértett.3 látta a történeteket, és kiment a helyiségből. A II. rendű terhelte követte őt, ököllel megfenyegette, és követelte, hogy adja oda a telefonját, különben szétveri a fejét. Az események hatása alatt álló sértett.3 tartott a veréstől, nem ellenkezett, hanem 20 000 forint értékű mobiltelefonját átadta a II. rendű terheltnak.

A sértetteknek okozott kár nem térült meg.

A II. rendű terhelte bántalmazása következtében a sértettek repesztett sebzésekben, rándulásokban, agyrázkódásban és vérömlenyben megnyilvánuló sérülései 8 napon belül gyógyultak. Az elszenvedett sérülések középest meg nem haladó erejű, direkt tompa erőbehatás következtében jöhettek létre. A bíróság azonban tényként állapította meg, hogy a II. rendű terhelte szándéka 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására irányult, ez csupán rajta kívül álló okból maradt el.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a II. rendű terhelt védője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Eszerint az eljáró bíróság eltulajdonítási, illetve haszonszerzési célzat hiányában törvénysértően minősítette a sértett.1 és sértett.4 elleni cselekményt garázdaság vétsége helyett rablás büntettének, és a védő vélekedése szerint a törvénysértő minősítés miatt törvénysértően súlyos büntetés kiszabására került sor.

Az indítvány a súlyos testi sértés büntette kísérletének minősítését sérelmezve utalt arra is, hogy a bíróság e cselekmény tényállását a feltételes módon megfogalmazott orvosszakértői vélemény alapján, kétséget kizáró bizonyosság nélkül állapította meg.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság változtassa meg a sérelmezett határozatokat és a terhelt cselekményét a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően minősítse garázdaság és könnyű testi sértés vétségének, és ehhez igazodó büntetést szabjon ki.

A Legfőbb Ügyészség BF.1563/2008. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak ítélve, a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a védő indítványának elbírálása során elsődlegesen a felülvizsgálat abszolút korlátjaként értelmezendő Be. 423. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabályt vette figyelembe. Ennek értelmében a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó a jogerős ítéleti tényállása, és csupán e tényállás alapján lehet a jogkövetkeztetések helyességét vizsgálni. Ebből következően a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás - a bizonyítékok értékelésének téves voltára vagy megalapozatlansági okokra hivatkozva - nem támadható. Ezért az indítvány azon részeit, amelyekben a védő a tényállást kifogásolta, illetőleg az abban nem szereplő, attól eltérő tények alapul vételével kívánta alátámasztani az alapítéleti jogkövetkeztetések téves voltát - figyelembe venni nem lehetett.

Az irányadó tényállás szerint az I. és II. rendű terheltek erőszakos fellépéssel kezdeményezték a telefon eladását. A sértett.1 először ellenállt és csak a terheltek fenyegető fellépése miatt egyezett bele ebbe. A terheltek léptek fel vele szemben később további anyagi igénnyel, újabb pénzt követeltek tőle. A II. rendű terhelt ekkor már tettelegességre vetemedett, a sértett.1-et megütötte a telefon megszerzése érdekében. A sértett.1-et védelmező sértett.2-öt is ő bántalmazta. A telefont a sértett.1 a további bántalmazásoktól tartva átadta, s ezzel kára keletkezett. Mindezt egybevetve a rablás büntettének valamennyi törvényi tényállási

eleme megvalósult. Az elkövetők együttes és - a rablás tényállási elemeinek megvalósításában - egymás tevékenységét kiegészítő cselekménysorozat alapján a Legfelsőbb Bíróság helytállónak találta azt a következtetést is, hogy a II. rendű terhelt annak érdekében alkalmazott erőszakot a sértett.1-gyel szemben, hogy az I. rendű terhelt a mobiltelefont megszerezze. A II. rendű terhelt cselekményének társtettesként elkövetett rablás büntetteként történt minősítése törvényes.

A Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontjában írt felülvizsgálati ok - a cselekmény téves jogi minősítése törvénysértő büntetés kiszabásához vezetett - alátámasztásául az indítványozó által felhozott érvek ugyancsak kizárólag a bíróság által megállapított tényekre épülhetnek. Amikor tehát a II. rendű terhelt az indítványában arra hivatkozott, hogy a sértett.4-től nem mobiltelefont, hanem az általa a bántalmazás során használt baseball ütőt vette el - az irányadó tényállástól eltért. Az ítéleti tényállással ellentétes ténybeli feltételezéssel összefüggő jogi érvelés nem foghatott helyt.

Mindemellett törvényi ok hiányában nincs lehetőség a határozat felülvizsgálatára azért sem, mert a bíróság az indítványozó által aggályosnak tartott orvosszakértői véleményt fogadta el.

Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt a sértett.1-et ülő helyzetében, ököllel, nagy erővel ütötte meg úgy, hogy az a székről a földre esett. A sértett.2-öt a vele szemben testi felépítése miatt erőfölényben levő II. rendű terhelt ütötte ököllel arcon.

Az elfogadott és a tényállás alapjául szolgáló orvosszakértői vélemény szerint a II. rendű terhelt ütései alkalmasak voltak súlyosabb, 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására. A tettlegesség körülményeiből, az ökölütés erejéből és irányából következtethetően a II. rendű terhelt szándéka sértett.1 és sértett.2 esetében is testi sértés okozására irányult, tudata átfogta a hosszabb gyógytartamú sérülés bekövetkezésének lehetőségét és abba belenyugodva cselekedett.

Mindezekre figyelemmel a II. rendű terhelt bűncselekményeit az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül, törvényesen minősítették súlyos testi sértés büntette kísérletének. A büntetőjog más szabályának olyan megsértése sem történt, amely miatt a kiszabott büntetés törvénysértő lenne. A törvényes keretek között kiszabott büntetés felülvizsgálatára, a büntetés kiszabási körülmények újraértékelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.

A végzés ellen fellebbezésnek a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. A Be. 418. § (3) bekezdése értelmében minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, a más által azonos tartalommal előterjesztett felülvizsgálati indítvány benyújtását a Be. 421. § (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2009. év január hó 29. napján

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző Kné